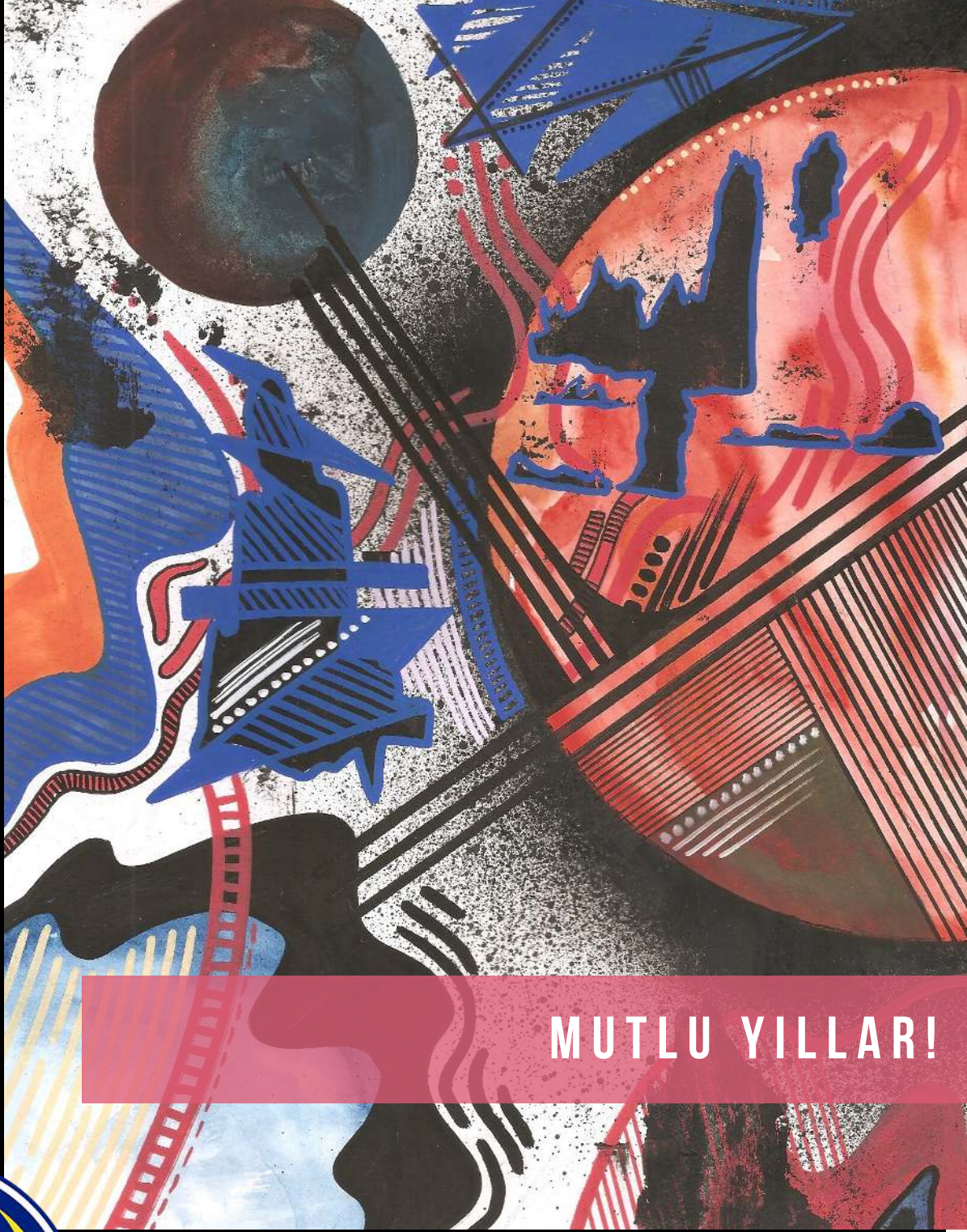

YENİ

KASIM-ARALIK 2019 | SAYI 2

TEDERBİYAT

TED'Lİ FARKLI OKUR YAZAR

MUTLU YILLAR!

YENİ
TEDebiyat

Kasım-Aralık 2019

aylık çıkan okul dergisi

Sayı: 2

**TED İzmir Koleji adına ortaokul ve lise öğrencileri tarafından
hazırlanmıştır.**

Editör	Gülben KOCABIÇAK
Emeği Geçen Öğretmenlerimiz	Aylin YILMAZ Nil ÇATALKAYA Nurşah YILMAZ
Kapak Tasarımı	Ege ÇİMEN
Fotoğraf	Biray PINAR
Söyleşi	Ayşin BİLEN/ Sıla Nisa ÇAKICI
Öğrencimizi Tanıyalım	Deniz DAĞDELEN
Araştırma	Karan BAYLAV
Araştırma	Deniz Sofia ULUTAŞ
Öykü	Orhan ÇOLAK
Öykü	Kardelen ÖZKAN
Öykü	Selen ÇETİN
Öykü	Meriç ÇELİKEL
Şiir	A.S.
Şiir	Doruk ÜSTÜNDAĞ
Deneme	Kaan AYDINKAYA
Felsefi Deneme	Arda ERKAN
Felsefi Deneme	Esila BURÇ
Katkı Sağlayanlar	Alara Melanie CAREY Ata ŞEHİRALİ Başar İLHAN Batuhan SELÇUKOĞLU Burak ÇAYGARA Damla BODUROĞLU Deniz Sofia ULUTAŞ Duru Pelin DURUR Efe YERLİKAYA Efsane ŞEKER Emre YÜZSÜREN Eylül AKIN Eylül BAYKARA İdil AKVARDAR Orhan ÇOLAK Pakize DÖNMEZ Serena ARUH

 ADRES

M. Fevzi Çakmak, 4088. Sk. No:2, 35430 Urla/İzmir
444 6 833 <https://www.tedizmir.k12.tr/>

 İLETİŞİM

tedebiyat@tedizmir.k12.tr

İÇİNDEKİLER

ÖĞRETMENİMİZİ TANIYALIM
AYLİN YILMAZ

SÖYLEŞİ
MİYASE SERTBARUT

ÖĞRENCİMİZİ TANIYALIM
DENİZ DAĞDELEN

ARAŞTIRMA
ULUSLARARASI SİVİL
HAVACILIK GÜNÜ

AYIN KONUSU
GELECEĞE NOT

DENEME
DÜNYA
MADENCİLER
GÜNÜ

FELSEFİ DENEMELER
DÜŞÜN-YAZ

ÇÖZ-KAZAN
SUDOKU

Temel amacı; Türkçeyi doğru kullanabilen, duygu ve düşüncelerini yazma becerisiyle etkin bir biçimde aktarabilen öğrencilerimize edebiyat zevki aşılacak olan TEDebiyat adlı okul dergimizin ikinci sayısında sizlerle beraberiz. Keyifle okumanızı dileriz.

Her sayıda zenginleşen içeriğimizle yola devam etmeyi hedefliyoruz. Bu sayımızda, öğrencimiz Deniz Dağdelen'i tanıttığımız köşemizin yanında okulumuzun İngilizce öğretmenlerinden Aylin Yılmaz'ı "Öğretmenimizi Tanıyalım" köşesinde sizlerle buluşturmak istedik.

"Hayat kendini bulmak değil, kendini yaratmaktır." diyen, okulumuzu geçen dönem ziyaret eden değerli yazar Miyase Sertbarut'la yapılan söyleşiyi ilgiyle okumanızı umuyoruz.

7 Aralık'ta kutlanan Uluslararası Sivil Havacılık Günü'nün tarihsel sürecini ulaşım tarihindeki gelişmeleriyle birlikte araştırdık.

Üniversite gezisine İstanbul'a giden öğrencilerimiz yolculuktan hayalleriyle gerdi döndüler. Bu ayın konusunu "Geleceğe Not" olarak belirledik. Yeni bir yıla adım adım yaklaşırken; 11. sınıf öğrencilerimizle hayaller kurduk, geleceğe notlar bıraktık.

Düşün-Yaz adlı; lise öğrencilerinin felsefenin temel sorunları hakkında düşünüp okuma, anlama ve yorumlayabilme becerisi kazanmalarını amaçlayan felsefi deneme yazma yarışmasına katılan öğrencilerimizin yazdıkları felsefi denemeleri paylaşıyoruz sizlerle.

Bu denemelerin yanı sıra bu sayımızda; 4 Aralık Dünya Madenciler Günü dolayısıyla yazılan bir deneme, şiir ve öyküler de yer alıyor.

Geçen sayımızda yoğun ilgiyle çözülmeye çalışılan sudoku, bu sayımızda da yine kitap hediyesiyle sizlerle! Çözün, kazanın!

Tüm bu içeriğe ek olarak; Ege Çimen kapak tasarımımızı hazırladı, Biray Pınar fotoğraflarıyla sayfalarımızı renklendirdi.

Önümüzdeki sayılarda sizlerin desteği ve ilgisiyle daha da gelişeceğine inandığımız dergimizin çıkarılmasında katkılarını esirgemeyen Okul Müdürümüz Mine Mavioglu'na, Okul Müdür Yardımcımız Berna Kurtuluş'a, öğretmenlerimize ve öğrencilerimize bir kez daha teşekkür ediyoruz.

Bizi nice uzun yıllar okumanız dileğiyle!

Gülben KOCABIÇAK

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
ÖĞRETMENİ

MİYASE SERTBARUT

AYŞİN BİLEN- SILA NİSA ÇAKICI
8. SINIF

SÖYLEŞİ

“

*İnsanlar, kitap yazarken
olduğu gibi değil, olması
gerektiği gibi yazıyor.
Masallar da öyledir ya...
Hep iyiler kazanır,
kötüler bulur cezasını.
Gerçek yaşamda öyle mi
ya? İyiler de kaybediyor.*

”

Sisin Sakladıkları, sayfa: 80

Çocuk ve gençlik edebiyatı alanında verdiği eserlerle adından söz ettiren yazarlarımızdan biri Miyase Sertbarut. Emekli olana kadar öğretmenlik mesleğini ve yazarlığı bir arada götürmüştür. Yazın hayatına ilk olarak radyo tiyatroları ile başlamış; sonrasında edebiyatımıza roman, öykü kitapları, masal kitapları kazandırarak devam etmiştir. Pek çok ödül alan Miyase Sertbarut'u daha yakından tanımak için öğrencilerimiz kendisiyle bir röportaj gerçekleştirdiler. Bu röportajı bizimle paylaşan Türkçe öğretmenimiz Nil Çatalkaya'ya ve öğrencilerine teşekkür ediyoruz.

Biyografisi:

1963 yılında Ceyhan'da doğdu. Keloğlan, Jules Verne, Orhan Kemal ve Karabaşlarıyla büyüdü. Okula giderken hep karnı ağrıyordu. Yani o öyle zannediordu... Gazi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi, yine karnı ağrıyordu. Öğretmenlik yaptı, karnının ağrısı geçmiyordu. Yazmaya radyo tiyatroları ile başladı. Öykü, roman, masal türlerinde yapıtlar verdi. Karnının ağrısı geçti. Kitapların bütün ağırlara iyi geldiğini düşünüyor.

Sıla: Yazar olmaya nasıl karar verdiniz?

Miyase Sertbarut: Yazar olmak diğer meslekler gibi değil. Yazar olmaya karar vermem geçmişe dayanıyor. Sivas'ta öğretmenlik yapıyordum. Bir küçüklük anısı canlandı. Küçükken bir kurbağayı çukurdan çıkarmak isteyip çıkaramamıştım. Bu hayal tekrar canlandığında 28 yaşındaydım ve dedim ki " Ben bunun hikâyesini yazmalıyım. Küçükken kurtaramadım şimdi kurtarayım." Yazar olmak için değil, sadece bu olayı hikâye etmek istedim. Zaten sonrasında yavaş yavaş devamı geldi.

Ayşin: Yeni bir kitaba başladığınızda nelere dikkat ediyorsunuz?

Miyase Sertbarut: Yeni bir kitaba başlarken kitabın sıkıcı olmamasına dikkat ediyorum. Zaten en büyük problem de bu. Çünkü bugünün çocukları kitabı sıkıcı buluyorlar. Bizim çocukluğumuzda öyle değildi. Şimdiki çocuklar daha farklı ve renkli kitaplar istiyorlar. Ben de ona dikkat ediyorum. Sıkıcı olmasın, dili temiz ve anlaşılır olsun. Macerasını tahmin edemesin okuyucu. Bazı kitaplar kendini kolay ele veriyor. Okuyucuyu ters köşe yapıyorum.

Sıla: Aklınızda olan veya üzerinde çalıştığınız yeni bir projeniz var mı?

Miyase Sertbarut: Var. Hep var aslında, aklımdakinden söz edeyim. Kitap okumaktan nefret eden bir çocuk var. Bu çocuğu kitabın içinde

anlatmak istedim. Fakat onda değişiklik de yaratmak istiyorum. Öyle bir Türkçe öğretmenine denk geliyor ki o Türkçe öğretmeni de biraz otoriter bir kadın ve her hafta bir kitap özeti istiyor ne yazık ki. Genelde ayda bir falan istenir ama böyle bir belaya çatıyor. Çocuk terk edilmiş telefon kulübesi buluyor. Eski İngiliz kulübesi gibi. Kırmızı olan ve jeton ile çalışanlardan. Ve telefonu alıyor ve kulağına götürüyor. Ve bir şeyler duymaya başlıyor. Aslında bu hikâyede kitaba alışmayı öğreteceğim. İçine serpiştireceğim türlü hikâyeler olacak. Gizemli ve eğlenceli olacak.

Ayşin: Genelde yetişkinler için değil çocuklar için kitaplar yazmayı seçmenizin nedeni nedir?

Miyase Sertbarut: Aslında hiçbir farkı yok. Ben yetişkinler için de dergilere hikâyeler gönderiyordum. Takip ettiğim ve öykülerimin yayımlandığı dergiler vardı. Çocuklar için yazarken de, yetişkinler için yazarken de aynı şeyi yapıyor ve aynı şeyi yaşıyorsun. Hayal kuruyorsun, karşıdakine bir duygu aktarmaya çalışıyorsun. Pek farkı yok ister 18 yaşında ister 58 yaşında. İnsanların ortak noktası duygular. 8 yaşındaki de sever 18 yaşındaki de sever. Bu bizim ortak yapımız. Ben pek bir fark göremiyorum. Ama bu kulvara girdim, dışına da çıkamıyorum. Çocuklar bana alıştı, ben de onlara alıştım.

“

Çocuklar için yazarken de yetişkinler için yazarken de aynı şeyi yapıyorsun, aynı şeyi yaşıyorsun. Hayal kuruyorsun, karşıdakine bir duygu aktarmaya çalışıyorsun.

”

Sıla: Kitaplarınızı yazarken nelerden esinlenirsiniz?

Miyase Sertbarut: Her şeyden esinlenirim aslında, ama en derin ilhamı okuduğum diğer kitaplardan alırım. Yani bir film de bana ilham verebilir, sahilde gördüğüm köpek de bir hikâyenin başlangıcı olabilir. Ama en derin ilham kitap okurken geliyor. Bir başka kitabın fikri uyanıyor içimde, yani başka bir yazardan ilham alıyorum.

Ayşin: Radyo oyunlarımızın sizin hayatınızdaki yeri ne?

Miyase Sertbarut: Radyo oyunları benim çocukluğum aslında. Şu anda radyo oyunları pek yok ya da çok az dinleyeni var radyo oyunlarının. Çoğu zaman görme engelliler dinliyor. Benim çocukluğumda radyo evin başkahramanıydı. Çünkü televizyon yoktu ve radyo oyunları bizim pek çok ihtiyacımızı giderirdi. Sinemaya, tiyatroya gitme ihtiyacını, kitap okuma ihtiyacını karşılardı. O oyunlarla büyüdüğüm için yetiş-

kin olduğumda da dinlemeye devam ettim. Bir gün de radyoda bir yarışma duyurusu kulağıma geldi. Acaba yazabilir miyim diye düşündüm, denedim. Çünkü biraz farklı bir teknikle yazılıyor daha çok seslere önem veriliyor. Başardım ve bazı oyunlarım TRT’de seslendirildi. Ama artık yazmıyorum. Şimdi hitap ettiğim kesim on yaş üzeri çocuklar ve gençler.

Sıla:Çocukken etkilendiğiniz bir kitap oldu mu?

Miyase Sertbarut: Jack ve Sihirli Fasulyeleri adında bir kitap çok büyüdü gelmişti, insana çok güçlü olabileceğini hissettirmişti. Çocuk, bir gecede büyüyen ve bulutlara ulaşan fasulyeye tırmanıyor ve yenilemez denen devini yeniyor. Dev, insanlardan çaldığı hazineleri geri veriyor. Ben bu hikâyeden çok etkilenmişim.

Ayşin: Yazar olmak isteyen okuyuculara tavsiyeleriniz var mı?

Miyase Sertbarut: Söylediğim gibi en büyük ilhamı okuduğum kitaplar veriyor. Çünkü insan bir kitap okurken, resimsiz sayfalar arasında, zihninde bir resim yaratmayı öğreniyor. Canlandırmak kıymetli, canı yok ama can veriyorsun. Sonuçta bu kitapta diyelim ki Elif var, arkadaşları var, öğretmenleri var. Hiçbirinin resmini görmediğin halde resmini görüyor gibi oluyorsun. Bu canlandırma yeteneği, sen bir şey anlatmak istediğinde de senin elinden tutuyor. Okursak yazabiliyoruz çünkü. Okursak hayal kurabilmeyi öğreniyoruz. Okuyacağız, denemelerde bulunacağız. Yazarken de öğreniyoruz aslında, bunun başka yolu yok.

Sıla ve Ayşin: Bize zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.

Miyase Sertbarut: Ben de size teşekkür ederim.

ÖĞRETMENİMİZİ TANIYALIM

Aylin Yılmaz

İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ

Okul hayatımızın başladığı ilk günden beri, öğretmenlerimiz hayatımızın önemli bir kısmında yer alıyorlar. Hepimizin mutlaka örnek aldığı bir ya da birkaç öğretmeni var. İlkokuldan liseye kadar sadece kişiliğimiz üzerinde değil meslek seçimimizde, hayata bakışımızda bile o öğretmenlerimizin izleri tartışılmaz... Peki öğretmenlerimizi ne kadar iyi tanıyoruz? Sınıfta ders anlatırken gördüğümüz öğretmenlerimizin okul dışında neler yaptıklarını merak ettiğiniz olmuyor mu?

Sizlere bu sayımızda okulumuzun İngilizce öğretmenlerinden Aylin Yılmaz'ı tanıtmak istedik. 2008 yılında Trakya Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği Bölümünden mezun olduktan sonra Amerika'da "Fulbright" destekli staj bursu kazanan Aylin Yılmaz 2017 yılından beri okulumuzda görev yapmaktadır. Öğretmenimize, öğrencilik yıllarından günlük yaşamına kadar kişisel hayatına dair birkaç soru sorduk. Bizi kırmayıp sorularımıza yanıt verdiği için kendisine bir kez daha teşekkür ediyoruz.

"İnsanı kısıtlayan şey imkânsızlıklar değil, kendisi. Daha fazla fırsat yarat ve hepsini sonuna kadar değerlendir. Kalıplarından kurtul!"

AYLIN YILMAZ BOŞ ZAMANLARINDA NE YAPMAYI SEVER?

Biraz klişe olacak ama kitap okur, müzik dinler, dinlerken söyler 😊 Hatta dans eder ve bolca dizi izler Aylin Yılmaz. Bir de fırsat bulur bulmaz hayal kurar, çok sever hayal kurmayı, İngilizce “daydreaming” olayını. Kendini izlediği bir dizinin veya okuduğu bir kitabın içine koyar veya yeni bir karakter yaratır. Gizemi, bilim-kurguyu, çarpıcı öğeleri çok sever, bol bol zihin yorar böyle şeylere. 😊

ÖĞRENCİYKEN EN SEVDİĞİNİZ DERS?

Ben sözel ve müzik derslerini hep severdim. Edebiyatım fena değildi; yarışmalara şiir, düzyazı, makale yazardım. Müzikte de okul korosundaydım. Her yıl Anka-

ra’da düzenlenen bir polifonik koro şenliğine katılırdık, çok keyifli geçirdi. Türkiye ve yurt dışından yüzlerce çocuk-geç-yetişkin koroları gelir sahne alırlardı. Ama lise hazırlıkta İngilizceyi öğrenmeye başladığımda en favori dersim o oldu. Günüm gecem İngilizce olmuştu. Daha o zamandan mesleğimi seçtim diyebilirim.

EN SON OKUDUĞUNUZ KİTAP?

An itibarıyla Gillian Flynn’in “Dark Places” adlı kitabını okuyorum. Yazarın iki kitabını daha okudum, sürükleyici bir yazar. Ancak benim son zamanlarda favorim Dr. Gülseren Budayıcıoğlu kitapları. Psikoloji okumayı oldum olası sevmişimdir. Hatta ilk fırsatta (80 yaşında bile olsa) psikoloji alanında bir eğitim almayı istiyorum.

SANATSAL BİR YÖNÜNÜZ OLDUĞUNU DÜŞÜNÜYORUZ, YANILIYOR MUYUZ?

Kendimi sanata yakın hissettiğim doğrudur. İlkokuldan beri tiyatro gruplarında yer aldım, genelde öğretmen rolünü alırdım. 😊 Üniversitede İngilizce bir oyunda yer almıştım. “Poor Lawyer” adlı bu oyunu Türkçeye biz çevirmiştik. Tiyatronun yanında müzik de benim için önemlidir. Lisedeysen daha çok klasik müzikle ilgileniyordum. Arya söylemişim. Bir müzik grubumuz vardı. Bir araya gelip etkinliklerde şarkı söylerdik. Gitar, yan flüt çalan arkadaşlarımda olduğu müzik grubumuza ben solist olarak eşlik ederdim.

NE TARZ MÜZİKLERDEN HOŞLANIRSINIZ?

Ruh halime göre değişir diyelim. Her tür müzik demek doğru olmayacak; fakat, 90’lar Türkçe-yabancı her zaman favorim. Bir de film müzikleri vardır böyle tüyleri diken diken eden cinsten. Onlara bayılırım.

SIZI ETKİLEYEN BİR FİLM?

Türk sinemasında Yeşilçam filmlerinin hepsini çok severim. Özellikle Hababam serisi. Ama beni çocukken bile ağlatan tek film Tarık Akan ve Halit Akçatepe’nin oynadığı “Canım Kardeşim” filmidir. Yabancı sinemada da Morgan Freeman’ın tüm filmleri. En sevdiğim de oyuncudur kendisi. İlk üç favorim: “The Shawshank Redemption”, “The Bucket List” ve “Amistad” filmleridir.

LİSE ÖĞRENCİSİ AYLIN YILMAZ KARŞIMIZDA... ONA NE SÖYLEMEK İSTERDİNİZ?

Çok şey söylemek isterdim ama özetleyeyim. İnsanı kısıtlayan şey imkânsızlıklar değil, kendisi. Daha fazla fırsat yarat ve hepsini sonuna kadar değerlendir. Kalıplarından kurtul derdim.

Başarılı bir sanat geçmişi olan okulumuzun hazırlık sınıfı öğrencilerinden Deniz Dağdelen'i dergimizin bu sayısında tanımak istedik. Piyano çalmaya ne zaman başladığını, Fazıl Say ile konser anısını, kilit tasarımını o anlattı; biz de sizin için yazdık. Keyifli okumalar dileriz.

1 KENDİNDEN BAHSEDER MİSİN?

2015 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'na başladım. İlkokuldan sonra eğitimime orada devam etmemde etkili olan en büyük faktör annem ve babamın konservatuvarda eğitimci olmalarıydı. Çocukluğumdan beri hep müzik ortamında büyüdüm. Annemin ve babamın konser provalarına katılır, onların ev içindeki çalışmalarını izlerdim. Bunlar beni müziğe yönlendiren etkenlerdi. Dört yıllık eğitimimden sonra konservatuvarın liseye geçiş sınavına girdim. Konservatuvardaki piyano hocalarımın diğer alanlarda piyanodan çok daha başarılı olacağı yönündeki tavsiyelerini dikkate alarak farklı okullarla temasa geçtim. TED'e geldiğimde ortam beni çok etkiledi. Burada eğitim aldığım takdirde kendimi iyi hissedeceğim düşüncesine kapıldım. İşte şimdi buradayım.

2 PİYANOYLA NASIL TANIŞTIN?

Piyanoyla babam sayesinde tanıştım. Babam evde her akşam piyano çalardı. Ortaokula geçerken ben de onun mesleğini yapmaya karar verdim.

3 UNUTAMADIĞIN BİR KONSER ANIN VAR MI?

2015 yılında Fazıl Say ile iki konser yaptık. Fazıl Say'ın Hermias Oratoryosu'nda solist olarak görev aldım. Ayrıca annem ve babamın konserlerinde de birkaç kez sahneye çıktım.

4 İLERİYE DÖNÜK PLANLARIN NELER?

Şu an her ne kadar emin olmasam da yazılım ile uğraşmak istiyorum. Ancak piyano, hayatımın bir parçası olacak.

5 YAKIN ZAMANDA OKUL KÜTÜPHANESİNE YAPTIĞIN KİLİTLE İLGİLİ BİR HABER OKUDUK. BU FİKİR AKLINA NEREDEN GELDİ? PROJEYE İLHAM OLAN İLGİN NE ZAMAN BAŞLADI?

Çok eskiden beri ilgim vardı. Dayım bana küçükken bilgisayar aldı ve ben onu kurcalaya kurcalaya ilgimi geliştirdim. Bu fikirse, aklıma Ümit Hoca'nın anahtarlarını hep üst kattaki odasında unutmasından geldi. Ümit Hoca'ya "Kütüphane kapısına yemekhane kartlarıyla açabileceğimiz bir kapı kilidi yapabilir miyiz?" diye sordum. Olumlu cevap verince Ümit Hoca'yla çalışmaya başladık. Üç boyutlu yazıcıyla kasasını bastık. İçine Arduino ve RFID (*Radio Frequency Identification*) okuyucu koyduk. Sonra kapının arkasına menteşe ve motor bağladık. Sonuçtan herkesin memnun olduğunu görmek beni de çok mutlu etti.

Havacılık Tarihi ve Sivil Havacılık Dünyası

Karan BAYLAV- 9/A

Yüzlerce yıl boyunca gökyüzünde uçma düşüncesi insanlık için büyük bir hayaldi. Sonrasında, 4 Haziran 1783 tarihinde Fransız iki kardeş, sıcak havanın yükselmesi teoremine dayanarak uçan bir balon icat ettiler. Fakat bu yeterli değildi; insanlık bundan tatmin olmamıştı. Daha çevik, daha hızlı, daha kullanışlı yapıda bir araç gerekiyordu. 1900'lü yılların başlarına dek dünyanın dört bir yanında kuşlardan esinlenen yukarı ve aşağı doğrultuda hareket eden kanatlara sahip onlarca başarısız uçak denemesi yapıldı. Ancak bunlar bir motora dahi sahip değildi ve yeterince kullanışlı olarak nitelendirilemezdi.

WRIGHT KARDEŞLER

Hepimizin adını sıkça duyduğu Wright kardeşler de bunlar gibi onlarca başarılı olmayan uçuş denemesinde bulundu ve sonrasında bu uçan cihazların bir motora sahip olması gerektiğini düşündüler. Sonrasında, uzun bir süre aradıkları ağırlık-güç oranında bir otomobil motoru bulmaya çalıştılar. Yerde tekerlekler

üzerine giden bir araç için geliştirilen bu motorlar, uçaklar için uygun değildi. Bu adamlar, başladıkları işin peşini bırakmayacak kadar kararlılardı. Geliştirdikleri motor ile çalışan uçağın ilk kalkışını 17 Aralık 1903'te gerçekleştirdiler ve insanlık tarihi için çok önemli bir buluşun altına imzalarını atmış oldular.

Wright kardeşlerin geliştirdiği uçaktan sonra havacılık dünyası çok hızlı bir şekilde gelişti. Yeterince kullanışlı hale gelir gelmez de askerî amaçla kullanılmaya başlandı. İlk olarak İtalyanlar tarafından Trablusgarp Savaşı'nda bombalama ve keşif alanında kullanılmaya başlanan uçaklar, askerî havacılık yönünde de hızlıca gelişerek savaş uçaklarını oluşturmuş ve günümüze kadar yapılan birçok savaşta aktif olarak kullanılmıştır.

"İSTİKBAL GÖKLERDEDİR."

Dünyanın her yerinde birçok pilot yetişmekte ve birçok ülke, sivil kullanım amacıyla uçaklar üretmektedir. Üretmeye gücü yetmeyenler ise satın almaktadır. Sivil havacılık, uçakların daha güvenli ve daha verimli olmasıyla giderek popülerleşmiştir. Böylece, dünya üzerinde büyük bir havacılık piyasası oluşmuştur.

Ülkemizde havacılıkla ilgili ilk çalışmalar; 1912 yılında, Atatürk Havalimanı'nın hemen yakınındaki Sefaköy'de yer alan iki hangarda başlamıştır. Atatürk'ün ülkenin geleceğine de yol gösteren "İstikbal göklerde" sözü doğrultusunda, 1925 yılında kurulan ve daha sonraki yıllarda "Türk Hava Kurumu" adını alan "Türk Tayyare Cemiyeti" ile Türk sivil havacılığının kurumsal temelleri atılmıştır.

Günümüzde, istatistiksel olarak en güveli ulaşım şekillerinin başında hava yolu gelmektedir. Ticarî olarak çok büyük adımlarla ilerleyen hava yolu turizmi, insanlara çok büyük miktarda paralar kazandırmaktadır. Peki, bu hava yolu turizmi hangi yollardan geçerek buralara gelmiştir?

Uluslararası sivil havacılığın evrensel kurallarını belirleyerek dünya genelinde emniyetli ve düzenli bir şekilde işlemesi amacıyla kurulan Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO), 1992 yılında aldığı bir genel kurul kararı ile kuruluş tarihi olan 7 Aralık'ı "Uluslararası Sivil Havacılık Günü" ilan etmiştir.

Fotoğraf: Biray PINAR

Aslında, havacılığın ticarete dönmüş hali, nerdeyse motorlu uçakların icadı kadar eskidir.

1 Ocak 1914 tarihinde dünyanın ilk tarifeli uçağı St. Petersburg ve Tampa arasında hizmet gösterdi. Yalnızca 4 ay hizmet veren bu hat, 34 kilometreydi ve 23 dakika sürüyordu. Ardından, onlarca hava yolu kuruldu. Günümüzde hâlâ operasyonlarına devam edenleri var elbette. Örneğin, 1920 yılında kurulan Avusturyalı Qantas Havayolları, 1923 yılında kurulan Rus Aeroflot Havayolları gibi...

Onlarca yıl boyunca hava yolu endüstrisi hızla gelişmeye devam ederken -ne yazık ki- birçok kazanın yaşanması da kaçınılmazdı. Onlarca kişinin canına mal olan bu kazalar, havacılıkta neyin yapıp neyin yapılmaması gerektiği hakkında da bazı kuralların konulmasına da sebep olmuştur. Ne de olsa havacılıkta kurallarla yazılırdı.

Günümüz itibarıyla, yaşanmış en ölümcül 10 uçak kazasının 9'u 2000'den önce gerçekleşmiştir. İstisna oluşturan tek kaza ise, 17 Temmuz 2014 tarihinde Ukrayna-Rusya sınırında, Ruslar tarafından ateşlendiği iddia edilen bir füze ile vurularak düşen ve uçakta bulunan 298 kişinin tamamının ölümüyle sonuçlanan kazadır. Bu veriler hava yolu güvenliğinin günümüzde hiç olmadığı kadar güvenli olduğuna somut bir kanıttır.

7 Aralık-Dünya Havacılık Günü

Hızla gelişen havacılık dünyasını kontrol altına alma düşüncesiyle birlikte, 1992 yılında Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı kurulmuştur. Bu teşkilat; dünya havacılığını düzene sokma girişimlerini kısa sürede başarmış ve havacılık dünyasını birçok yönden daha disiplinli, daha güvenli ve yazılı kurallara dayalı bir hale getiren 'Birleşmiş Milletler Sivil Havacılık Sözleşmesi'nin de ülkemiz dahil birçok ülke tarafından imzalanmasında büyük rol oynamıştır. Havacılar ve havacılık meraklıları, bu önemli teşkilatın kuruluş gününü her yıl 7 Aralık'ta kutlamaktadır.

Dünyanın en eski havayolu şirketi: KLM (Royal Dutch Airlines – Koninklijke Luchtvaart Maatschappij)- Hollanda – 7 Ekim 1919.

Kaynakça: wikipedi.org , academia.edu , web.shgm.org.tr , www.tayyareci.com , Kerem Gök -Türk Sivil Havacılık Tarihine Damgasını Vuran Uçak Kazaları.

1 İLK OLARAK ŞİRKETLERİN TARİHİNE BİR BAKALIM

Türkiye’de ilk şirket, Vecihi Hürkuş tarafından 1954 yılında Hürkuş Havayolları adı ile kurulmuştur. Ancak, bu şirketle herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Herkesin bildiği Türk Hava Yolları hakkında bildiklerimiz cumhuriyetin ilanından 16 ay sonra 16 Şubat 1925’te Mustafa Kemal Atatürk’ün emriyle ilk olarak “Türk Tayyare Cemiyeti” adıyla kurulmuştur.

2

KURULUŞ AMACI

Türkiye’de havacılık siyasisini kurmak; havacılığın askeri, ekonomik, sosyal ve siyasal önemini anlatmak ayrıca sivil, sportif, askeri ve siyasal önemini anlamak için gerekli araç ve gerecin hazırlanması, personellerin yetiştirilmesi içindir.

3

3 MAYIS 1935'TE TÜRK KUŞU KURULMUŞTUR.

Kurum, vatan semalarında aralarında Atatürk’ün manevi kızı ve dünyanın ilk kadın savaş pilotu Sabiha Gökçen’in de bulunduğu birçok değerli eleman yetiştirmiştir.

4

SIVİL HAVACILIK SEKTÖRÜNDE OLUNMADIĞI SÜREÇTE BİLİNMEYEN BİLGİLER-1

Öncelikle kabin görevlilerden bahsederseniz onlar için özel uyuma yerleri vardır. Onların uyumadığını veya kendi koltuklarının üzerinde uyuduklarını düşünmeyin! Yastık konusu biraz ürpertici, bazı kabin memurları itiraf ediyor ki yastıkta herhangi bir kirlilik var ise kılıfı çıkartıp ardından kılıfı ters çevirip tekrardan takıyorlar... Kendi yastığınızı getirmenizi öneririz.

5

SIVİL HAVACILIK SEKTÖRÜNDE OLUNMADIĞI SÜREÇTE BİLİNMEYEN BİLGİLER-2

Kabin memurlarının bazı filmlerde görüldüğü gibi sağlık eğitimlerinden geçtikleri doğru değildir. Ancak, bazı şirketler işe alım konusunda sağlık eğitiminden geçme kriterleri arasında saymaktadır. Yemek anlamında kabin hizmetleri aynı yemekten yememektedirler. Kendileri taze meyve/sebze veya istedikleri yemeği getirebilmektedirler.

Sivil

havacılıkla

ilgili

ilginç

bilgiler

Deniz

Sofia

ULUTAŞ

II/D

GELECEĞE NOT

Gelecek... Hakkında hiçbir şey bilinmeyen zaman dilimi... Hayatımızın bazı dönemlerinde hiçbir şey bizi onun kadar tedirgin edemez. Acaba ne olacak? Nasıl olacak? Olacak mı? Soruların yanıtı, bugündür aslında. Bir Çin atasözü der ki "Geleceğin bütün çiçekleri, bugünün tohumları içindedir." İşte o tohumlar hayallerle filizlenir. Hayallerimiz bizim sonsuzluğa açılan kapılarımızdır. O kapılarda barınan korku ve endişe emarelerini aşmanın yollarından biridir hayallerimiz.

Şüphesiz; bir insan için hayatının en zorlu süreçlerinden biri, liseden üniversiteye geçiş yolculuğudur. İniş çıkışlarla, kaygılarla, umutsuzluklarla, yapılan hatalara duyulan kızgınlıklarla hayatımızı inşa ettiğimiz bu süreçte bizi hayata bağlayan en önemli şey, hayallerimizdir.

TED İzmir Koleji 11. sınıf öğrencileri, hayatlarının en güzel ve en zor döneminde meslek planlarını yaparken seçimlerinde yol gösterici olacak bir geziye katıldılar. Üniversite kültürünü yerinde görme şansını elde eden öğrencilerimiz; geçirdikleri iki günde motivasyonlarını artıran, bakış açılarını değiştiren, hedeflerine sağlam adımlarla ilerlemelerini sağlayan çok kıymetli tecrübeler kazandılar.

Yahya Kemal'in Deniz Türküsü şiirinde söylediği gibi;

"İnsan alemde hayal ettiği müddetçe yaşar."

Yaşamak için, hayallerinizi geleceğe not olarak bırakın.

Hiçbir şey imkânsız değildir. İnanmak başarmanın en temel adımıdır. Boğaziçi Üniversitesi'ni çok beğenmeme rağmen istediğim bölümler olmadığından, kendimi Koç Üniversitesi'nde Tıp okurken görüyorum. Dereceye girenler nasıl giriyor? İnsan kendine inandıktan sonra her şey güzel olacaktır.
İdil Akvardar-11/B

New York Üniversitesi'nde Elektronik Mühendisliği okumak istiyorum. Orayı gezdiğimde kampüsünü çok beğenmiştim. Kütüphanesinde oturup ders çalışırken kendimi hayal edebiliyorum. NYU'de okursam çok mutlu olurum.
Efsane Şeker- 11/B

**"BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ
VEYA SABANCI
ÜNİVERSİTESİ'NDE
DERSLERİNDE BAŞARILAR.
ÇOK BAŞARILI BİR
BİLGİSAYAR MÜHENDİSİ
OLACAKSIN!" BAŞAR İLHAN-
11/B**

Ben iki yıl sonra Sabancı Üniversitesi'nde olduğumu hayal ediyorum. Sabancı'nın eğitim anlayışının diğer üniversitelerden farklı ve daha rahat olduğunu düşünüyorum. Buradan mezun olduktan sonra bir şirketin başına geçip zengin olmak istiyorum 😊
Efe Yerlikaya- 11/C

→ "Kendi önündeki en büyük engel sensin! Önce kendini, korkularını yen; kendine güven, sevdiğin şeylerden, hobilerinden vazgeçme.

Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi seni bekliyor olacak." Eylül Baykara- 11/B

Gezdiğim tüm üniversitelerden sonra geleceğimi rahat bir şekilde görebildim. Boğaziçi Üniversitesi'nde okumayı çok isterim; ancak, küçük bir dairede, sadece karanlık, yeraltı edebiyatı içinde bilgisayarımda yazı yazacağım.

Kendime not: Eminim ki hâlâ ağır bir anksiyete ve mutsuzluk içerisindeyim. Üniversite sonuçlarına memnun olmamışsındır ama bu durum pes etmenle son bulmuştur. Diplerde gezinmeye ve mutsuz olmaya devam mı yoksa? Başaracağına eminim.

Orhan Çolak-11/B

Kendimi tek bir yönde değil birçok alanda geliştirmem dileğiyle!
Deniz Sofia Ulutaş- 11/D

19 yaşındaki, -umarım- mezun olmuş Duru; şu anda üniversite hayaline (gerçeğine) pek adapte olmuş sayılmam. Korkuyor da sayılmam ne bu rahatlık bilmiyorum. Umarım şu an mutlusundur. Üniversitede istediğin yeri kazandın, kendinle gurur duyacak işler yapıyorsundur umarım. Kendini seviyorsundur. Umarım düzgün bir meslek seçmişsindir. Acaba şu Ege ile hâlâ arkadaş mısınız?

Duru Pelin Durur- 11/D

Boğaziçi Üniversitesi'nde kahveni yudumlarırken matematik tezinle uğraşıyorsun. O sırada YouTube kanalına video yüklüyorsun. Ama şunu hiç unutmuyorsun: Geçmişte ne kadar emek verdiysen sonunda karşılığını gördün.

Burak Çayşara- 11/B

Boğaziçi Üniversitesi'ni kazandım. Bu üniversite, Türkiye'nin -hatta belki de dünyanın- en güzel ve

tarihi üniversitelerinden biri. Bilgisayar/ yazılım bölümünde okurken teneffüslerde İstanbul Boğazi'nin güzel manzarasının karşısında dinleniyorum, kahve içiyorum. Üniversitenin güzel, sessiz ortamında ders çalışıp kitap okuyabiliyorum.

Emre Yüzsüren- 11/C

"Üniversite serüvenine iki sene kaldı. Kendimi Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde görüyorum. Üniversitenin kütüphanesine gidip ders çalıştığımı, kampüsün içinde gezdiğimi hayal edebiliyorum. Bu hayalin gerçek olabilmesi için çok çalışmamın gerekli olduğunu da biliyorum. Çok çalışacağım ve başaracağım!"
Ata Şehirali-11/C

nereden nereye diyeceğimiz günlere...

İYTE'de kendimi Makine Mühendisliği
okurken görüyorum.
Batuhan Selçukoğlu-11/B

**YURT DIŞINDA MÜZİK
SEKTÖRÜ İÇİNDE
OLMAYI HEDEFLİYORUM,
CAZ SÖYLEMEK
İSTİYORUM. SERENA
ARUH- 11/C**

Sınav için o kadar çalışmama
değmesi ve şu an sefasını
sürmem beni oldukça
gururlandırıyor! Sınavdan
çıktığım andaki
umutsuzluğumu
hatırlıyorum ve hatırladıkça
kendime gülüyorum. Zaman
geriye alınsa, kendimi sınava
hazırlanırken bulsam aynı
heyecanı, aynı umutsuzlukları
yaşarım. Neyse bu boğaz
manzarasına bakarak eskileri
hatırlamaya devam etmek
isterdim ama dersim on dakika
sonra başlıyor. Malum
Boğaziçi beklemez 😊
Pakize Dönmez-11/B

KENDİMİ İKİ SENE SONRA KOÇ
ÜNİVERSİTESİ'NDE ENDÜSTRİ
MÜHENDİSLİĞİ YA DA MİMARLIK
OKURKEN, ARKADAŞLARIMLA
TERASTA KAHVE İÇİP DERS
ÇALIŞIRKEN VE
BİLGİSAYARLARIMIZDAN ARAŞTIRMA
YAPARKEN GÖRÜYORUM.
DAMLA BODUROĞLU-11/B

Kendimi en iyi iki arkadaşım ile aynı evi
paylaşarak, Boğaziçi Üniversitesi'nde
okurken görüyorum.

Eylül Akın-11/C

**UMARIM İKİ YIL SONRA BOĞAZIÇI
ÜNİVERSİTESİ'NDE PSIKOLOJİ
ÖĞRENCİSİ OLURUM. GEZMEYE
GELMİŞ BİR İNSAN OLARAK
GEÇTİĞİM KAPILARDAN BU SEFER
ORANIN ÖĞRENCİSİ OLARAK
GEÇERİM. BU İKİ YIL ÇOK ÇALIŞIR,
BİR ŞEYLERDEN FERAGAT EDERSEM
GEÇİRDİĞİM İKİ YILA DEĞMİŞ
DEMEK İSTİYORUM.
(İSİMSİZ)**

*Umarım gelecekte gireceğim okul
SCAD olur. SCAD'i çok beğendim,
gerçekten çok güzel bir okul. Okulun
görünüşü, insanları, kampüsü çok
güzel. Umarım gelecekte orada
olurum.*

Alara Melanie Carey-11/B

Sukûtuhayal

Öykü

Ne heybetli dalgalardır bunlar, öylesine hırçın, öylesine tarumar; kumların üzerine kelepçelenerek düşen, bir vaveyla gibi inleyen büyük dalgalar öylesine diri, öylesine şiddetli... Bu gözler neler gördü, neler geçirdi ama böylesine ilk kez şahit oluyor. Denizin ta kalbinden kopup gelen, grinin en yaslı tonuna bürünmüş bu su kütlesi kumsal boyunca gidip geliyor sürekli. Öyle ses çıkartıyor ki, aynı deriden bir kırbaç! Sıcak, tazecik etin üzerine yerleşen ve orada mıhlanıp kalan tozlu yüzeyinin sesi bu, tanıyorum, biliyorum. Dudaklarımın kurduğunu hissediyorum ilk önce, dalgaların öfkesi, Araf'ı delip geçen ıstırabı, yüzümün her bir noktasında hissedilebilir raddeye geliyor artık. İstemsiz bir huzursuzluk -hani o göğüs kafesine sızan bir yılan misali sinsi ve acımasız olandan- kaplıyor bedenimi, ateşim yükseliyor.

Nedendir bu dalgalar artar durur sürekli? On yılı aşkın süredir yerini bir kez bile değiştirmeye yeltenmediğim koltuğumdayım yine, sol kolumun altında mavi minderim. Boynum rahatsız bir pozisyonda duvara dayalı,yanağım soğuk camın üzerine konuşlanmış... Gözlerim fıldır fıldır, evimin hemen yirmi metre ötesindeki denize dikilmiş durumda. Korkuyorum aslında, itiraf etmek istemesem de. Yakıştıramıyorum kendime, kimsenin koskoca adam şu dalgalardan mı korkuyor demesini istemem ben. Gururluyumdur, öyle koca cüseye küçük yürek yakışmaz, biliyorum. Sanki birisiyle tartışıyormuşcasına omzumu silkerek pozisyonumu değiştiriyorum ve bacaklarımı kalçamın altında toplayarak pencereye biraz daha yaklaşıyorum. Biraz daha yakın olmak bu heybetli dalgalara, münzevi benliğimi huzura kavuşturuyor. Daha birkaç dakika önceki huzursuzluk, yerini sakin bir dinginliğe bırakıyor. Yelkenimin bezleri hemencecik iniveriyor, gemim yönümü ufka çeviriyor...

Orhan ÇOLAK- 11/B

Bilmem bu insanlar farkında mı ama, deniz gittikçe daha sinirli hale geliyor artık.Ne sabrı kaldı, ne de direnecek hali. Hissediyorum onun bu sukûtuhayalini, umutsuzluğun izlerle dolu vücudunda atan nabzını, şah damarına yaklaşan keskin bıçağın verdiği korkuyu... İnsanlar farkında değil elbet, ancak deniz her şeyi görüyor, duyuyor. Geçenlerde yolda ölü bulunan küçük çocuğun da, hemen yan komşumuzun kızının geceleyin dışarı çıkmaya korkmasının da, açlıktan dükkân diplerinde nöbet tutan köpeklerin de farkında deniz. Hissediyor o; acıyı, ihtirası, umudun nasıl parçalara bölünerek yeryüzünden silindiğini, insanların dilindeki o korkunç sözlerin günahını hissediyor. Defalarca söylemişim ben, önce denizden korkun diye. Gülüp geçmişlerdi bana, mahallenin delisi bile diyenler vardı. Hadi ben delirdim diyelim, akli olan bir insanoğlu da görmüyor mu bu celali, bu öfkeyle beslenen dışavurumu. Dalgalar hıncını kumlardan çıkartıyor bugün, tozu dumana katıyor, gökyüzünün tüm neşesini alıp solduruyor, acımasızca ama bir yandan kesin bir haklılıkla.

Bir mülhem hali geliyor ansızın kalbimin tam en köşesine, kulağımda garip bir ses duyuyorum. Büyülü, ritmik ve bir o kadar da muhteşem bir ses. Sanki deniz bana sesleniyor, öyle mi? Hayır, hayır bu kadarı da fazla diyerek kendimi sakinleştiriyorum. Ne ara ayağa kalktım ben, paltomu ne ara elime aldım? Bedenime söz geçiremiyorum ansızın, kahverengi kürklü paltom omuzlarıma geçiyor. Evin anahtarlarını bile alamıyorum. Dünyevi olmayan, tüylerimi diken diken eden bir güç itiyor arkamdan. *Hadi,deniz seni çağırıyor. Git ona, tek dostuna. Doğruca, hiçbir kuşku duymaksızın,ona git.*

Eski koltuğuma yeniden bakıyorum, ardından onun arkasında hızla inip kalkan dalgalara göz atıyorum. Dudaklarım ısınıyor, yanaklarıma renk geliyor, ateşimin çıktığını hissediyorum. Kalbim deli gibi atıyor. Neden mutluyum? diye soruyorum kendime, ne bu istikrarsızlık? Neler oluyor sana?

Kendime inanamayarak bir daha omuz silkiyorum ve kapıyı çarpıp çıkıyorum. Anahtarlarımı almadım, tüm eşyalarımı, anılarımı, yırtık fotoğraflarımı geride bıraktım. Sanki o yaşam süregelmemiş, hiç var olmamışcasına. Adımlarım hızlı, aceleci ve bir o kadar da heyecanlı. Nereye gittiğimin farkında bile değilim, bir his yönlendiriyor beni. Onu dinlemem gerek biliyorum.

Gri, puslu gözlerimi karşıya diktiğimde fark ediyorum, tam da bu devasa dalgaların karşısında dikiliyorum. Pantolonum sıırıslıklam olmuş, bileklerime kadar suyun içindeyim. Dalgalar vurdukça ıslanıyor bedenim, önce karnım, ardından boynum. En sonunda yüzüme çarpıyor tuzlu su. Şaşıyorum, hareketsiz kalmakta kararlıyım. Dalgalar gittikçe yükseliyor, ilk defa görüyorum böylesini. Hızlı, öfkeli, göğüdelen... Daha ne denir ki bu ihtişamlı ana, ürkek bedenim cesaretini buluveriyor. Önce sol ayağım, ardından sağ. Biraz daha giriyorum denizin içine, soğuk dondurucu. Bacak kaslarıma kramplar giriyor, dizlerimin bağı çözülüyor.

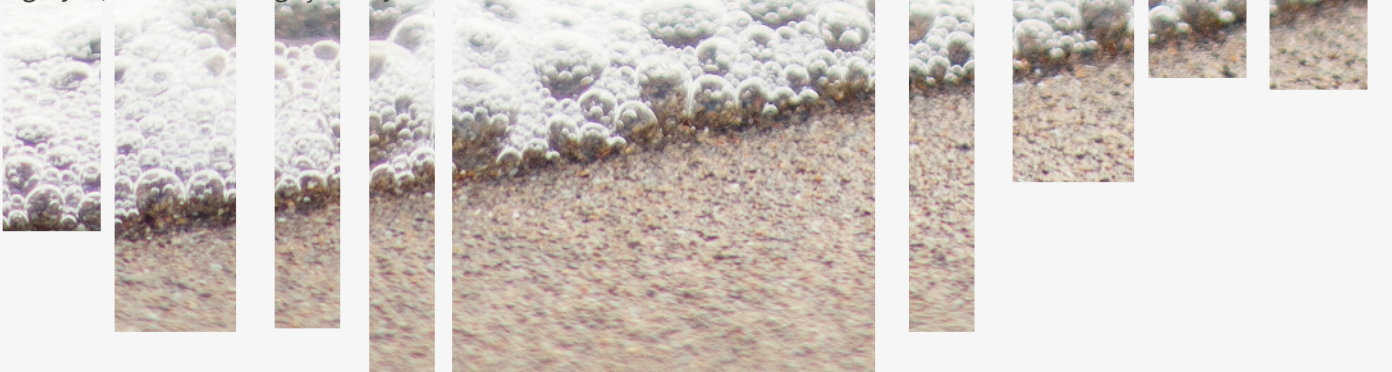
Deniz beni istiyor diye düşünüyorum. Zihnimin saklı kuytularından dışarı birkaç anı süzülüyor dışarı, haberlerde gördüğüm her iğrenç şey göz kapaklarıma ağırlık yapıyor. Hırsızlık, cinayet, tecavüz... Başka ne görecektim ki sanki televizyonda, insanlığın koyduğu son siyah nokta bu. Kulağımın arkasında, çenemin altında, göz çukurlarımda suyun soğuk izlerini hissediyorum, ağzım nefes almak için açılıyor. Boynum göğe doğru... Geçmiyor hava boğazımdan, taş yutuyorum sanki, kasılıp kalıyorum. Belime kadar suyun içindeyim artık, donuyorum. Aklım sürekli gidip geliyor, o korkunç gerçeklere, o korkunç eylemlere. Deniz benim bu halimi gördükçe daha da sinirleniyor, üzerime saldırıyor. Direnecek gücüm yok, direnmeye niyetim de yok. Haklı bir isyanın, haksız kuklalarından biriyim ben. Âcizim. Fazlasıyla tükenmiş, fazlasıyla korkmuş vaziyetteyim. Ya, diyorum kendi kendime. Ya insanlık yaşamaya devam ederse? Ya bu eziyet sürmekte kararlıysa?

Boğazım düğümleniyor son kez, biliyorum bu anı. Ölüm denilen şey bu mu, cildimi kuşatan bu yumuşacık örtü? Arkamda bir yerlerde bir çığlık işitiyorum, fazlasıyla titrek bir sesle.

Çık oradan, öleceksin! Kurtar kendini!

Kurtarmak? Neyden? Bedenim tamamen sulara kapılıyor ansızın, başımı sert bir kayaya vuruyorum. Dalgalar affetmiyor beni, kendi beşiğinde sallayıp duruyor. Parmak boğumlarım donuyor, gözlerim kapanıyor. Nefessizlik hiç de acıtmıyor canımı, onca şeyden sonra biraz da zor zaten. Bedenim ters dönüyor, gözlerim iki gündür kapalı olan gri, ışısız gökyüzüne. Elimle bir yerlere tutunmaya kalkışıyorum, son kez yukarı bakıyorum. Gördüklerim fazlasıyla karışık, fazlasıyla bulanık.

Güneş açmaya başlıyor. ■

ŞİİR

ağaç

Bir ağaç görüyorum
Dalları rüzgâr ile ahenk içinde dans ediyor
Mevsim ilkbahar
Yaprakları yemyeşil güzel bir ağaç

Onu çok sevdim
O güzel ağacı
Hani birine deli gibi âşık olursun ya
İste bu böyle bir sevda

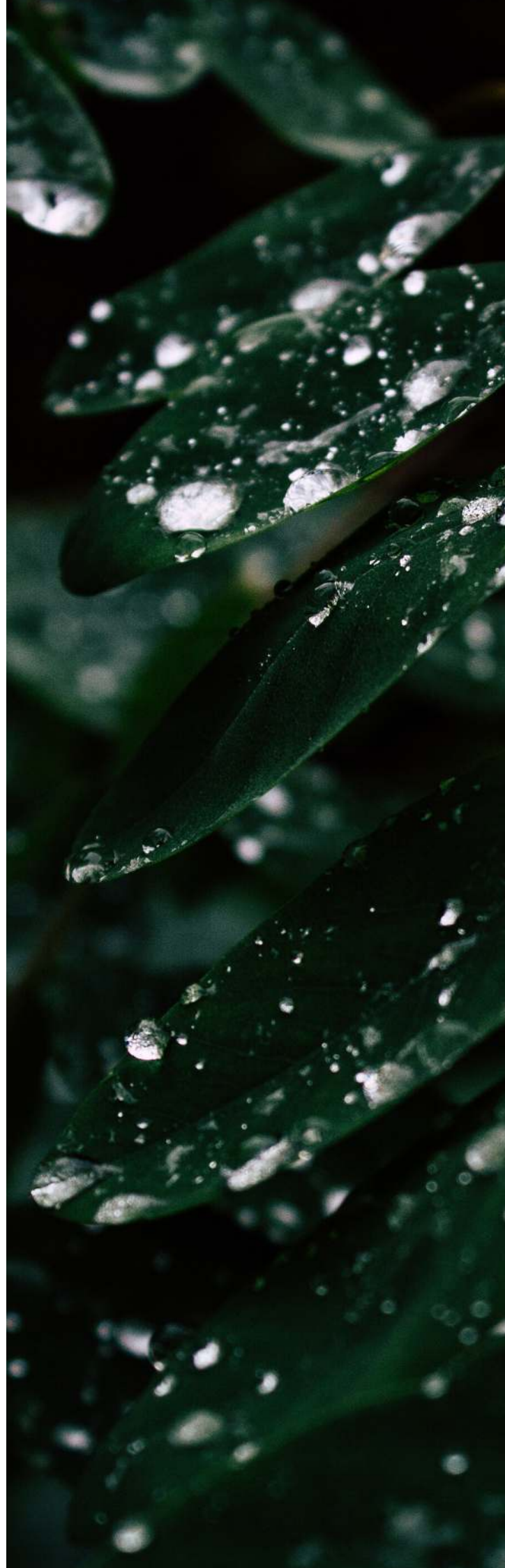
Yapraklar sararıyor
Yavaşça düşüyor toprağa
Sevdamın gözlerinin mavisini gibi
birkaç damla yağmur dökülüyor yapraklara
Ağaca sevdamı anladım

O ağaç ki benim sevdam güzde
Sarı saç, yağmurda
Mavi gözü ile
Onu hatırlatıyor

Baharda ise onun o ahenkli zarafeti
O güzel kokusunu hatırlatıyor bana
Yine aklıma düşüyor sevdam
Onu merak ediyorum
Şimdi nerede, nasıl, kimi seviyor

Bu hissin en adi tarafı ise
Onun başkasına âşık olduğunu bile bile
Onu ölümüne sevmek
Belki bir gün o da seni sever diye

DORUK ÜSTÜNDAĞ- 9/A

Öykü RÜYALARIM

SELEN ÇETİN- 9/A

Bazı rüyalar vardır çok gerçekçi gelir. İşte ben o rüyaları, her gün görüyorum. Her gün gerçek sandığım rüyaların en heyecanlı yerinde uyanıyorum.

Yine bir rüya görüyordum. Okulun kenarındaki kafeye kahve almaya gitmiştim. Kahvenin siparişini verdim ve ödemek için cüzdanımı... Cüzdanım evde kalmıştı. Durumu açıklamaya çalışıyordum ki benim yaşlarımda esmer bir çocuk parayı uzatıp kahvemini ısmarladı. Bir masaya oturduk ve muhabbet etmeye başladık. Hayatımın en güzel günlerinden biriydi. Karşımdaki çocuk tam benim kafamdaydı ve en son ne zaman bu kadar güldüğümü hatırlamıyordum bile! Ta ki...

-Günaydın!

Yine o lanet olası rüyalarından biriydi ve bu defter o kadar gerçekçiydi ki okula gittiğimizde hâlâ üzgündüm.

Bir de ne göreyim! Rüyamdaki çocuk bana bakıyordu. Tam yanına gidecektim, kafasını çevirip koşmaya başladı. Tabii ki okulun ortasında onu kovalayamazdım; ama, niye böyle yapmıştı ki? Ayrıca rüyam gerçek miydi? Kafamın içindeki bu sorulara verilecek yanıtlara ihtiyacım vardı. Bu yüzden rüyalarımda gördüğüm yerlere gitmeye karar verdim. Böylece hepsinin gerçek olup olmadığını ya da o çocuğu görmemin imkanı olup olmadığını öğrenebilirdim. İşler hiç beklediğim gibi gitmedi. İlk önce su parkına bilet satışına gittim ve bilet satıcısı aynı kişiydi. Sonra antika dükkânına gittim ve dükkân görevlisi de aynı kişiydi.

Günümün geri kalanını hatırladığım rüyalarımın gerçekliğini öğrenerek geçirdim. Yorulunca da eve gidip yattım fakat yarın o çocuğu bulup bir açıklama isteyecektim.

Okulda tüm gün onu aradım ama hiçbir yerde yoktu. Yıkılmış bir biçimde eve yürürken onu gördüm. Hemen yanına gittim ve bu sefer kaçamadı. Keşke kaçsaymış... Çünkü beklediğim hiçbir yanıtı alamadım. Tek dediği "Annene sor!" oldu. Tamam pek arkadaşım olmayabilir belki de hiç... Ama laf atmamalıydı.

Eve gittiğimde anneme olanları anlattım. Annem hep benim dertlerimi dinler ve yanımda olurdu ama bu sefer sinirlendi. Garip kısmı bana değil çocuğa sinirlenmiş olmasıydı. Nedenini anlayamadım ama sonra annem artık büyüdüğümü ve bazı şeyleri açıklamanın zamanının geldiğini söyledi. O akşam neden hiç arkadaşım olmadığını, neden böyle rüyalar gördüğümü ve neden o çocuğun benden kaçtığını öğrendim.

Aslında rüya görmüyormuşum. Bende epilepsi hastalığı varmış. Heyecanlandığımda bayılıyormuşum. Annem de ben üzülmemeyim diye her bayıldığımda hastaneden alıp bana uyku ilacı vererek beni eve yatırıyormuş. Ben fark etmeyeyim diye de benim bayıldığımı görenlere benimle konuşmalarını söylüyormuş.

En başta anneme çok sinirlendim ama sonradan anladım ki annemin tek istediği benim üzülmememmiş. Hem annem de arkadaşlık kuramadığımı fark edince çok üzülmüş; ama, çok geç olduğunu düşünmüş. Artık geç olmadığını anlayıp bana söylediği için mutluyum bir o kadar da üzgün...■

UMUDUN SESİ

Kardelen ÖZKAN- 9/A

SELİN

Ben... Aslında benim kim olduğumun bir önemi yok. Bu hikâye benim hikâyem değil. Bu hikâye, Simay'ın hikâyesi.

Simay, gözlerini açtığı anda elleri kolları kablolarla dolanmıştı. Ona acı veren kabloların altında sıkışan elleri değildi, yüreği sıkıştıyordu. Kabloları üstünden çekip atardı, peki ya ruhu ne olacak? Yumruk kadar olan kalbimiz iki karışık göğüs kafesimize sığıyor da, varlığını bile göremediğimiz ruhlarımızı koskoca yer ile gök arasına sığdıramıyoruz.

-Kablolardan kurtulamazsın; sadece eline, koluna, göğsüne değil; ruhuna da bağlıyorlar onları.

Kablolardan kurtulamayacağını anlayan Simay, beni ilk kez fark etti. Halbuki ben uzun süredir onun yanımdaydım.

-O ne demek? diye sordu bana.

-Yakında anlarsın.

-Peki kimsin sen?

-Ben...

SİMAY

Gözlerimi açtığımda kendimi boşlukta gibi hissettim. Hiçbir acı duymadım ama bir o kadar da canım yandı. Hissizlik daha çok can yakıyormuş meğer. Kollarıma bağlanan kablolar var. Hepsi birbirine dolanmış. Kördüğüm olmuşum. Nasıl açacağım bunları derken bir ses duydum, boşluğun içinde bir ses.

-Kablolardan kurtulamazsın; sadece eline, koluna, göğsüne değil; ruhuna da bağlıyorlar onları.

Daha önce hiç duymadığım bu ses kulağıma geldiğinde, beynimde sessizlik olarak yankılandı. Beynim değil ama kalbim bu sesi tanıyor gibiydi. Beynimdeki sessizlik kalbimde acıya dönüştü.

-O ne demek?

-Yakında anlarsın.

-Peki kimsin sen?

-Ben Selin.

Kafamı ondan tarafa çevirdiğimde bir hiç gördüm sadece, camdan gelen ışık ona yansıyor belli ki.

-Perdeyi kapatsak olur mu? Ben seni hiç göremiyorum.

-Olmaz. Kapatırsak ikimiz de karanlığa gömülürüz. Bu perdeyi açmasaydın, aydınlanmasaydı sen beni asıl o zaman göremezdin.

Birden kapı açıldı içeriye önce annem, ardından da birkaç beyaz önlüklü adam girdi. Doktorular belli ki. Sonunda tanıdığım bir yüzü görmek beni mutlu etmeliydi ya da beyaz önlüklü doktor kılıklı adamların ne söyleyeceğini merak edebilirdim.

SELİN

Ama hislerime sarılan bir ip onları hissiz bırakmıştı. Hislerim bir insan formuna bürünmüş. Boynunda bir ip, ayağının altında da bir sandalye... Ayağının altından sandalyeyi çekiyorlar sonra. İp boynunu sıkıyor, canı çok acıyor bir süre. Fakat sonra bu ipe tutunuyor huzura kavuşabilmek için. Bu iplere dolanıp ölen sadece korku, nefret, üzüntü ve yalnızlık oluyor. Birden ip kopuyor sonra. İpe dolananlar kurtuluyor çünkü geride kalanlar acı çekiyor. Tanrı da sürekli zamanı geriye çekiyor ve sonra her şey sil baştan yeniden başlıyor. Aynı acıyı defalarca kez duyuyor ama bu sefer elleri kolları da bağlı, hem de görünmez bir iple. Zaman onu beklemiyor, o zamanı durduramıyor. Âcizlik duygusu ele geçiriyor bedenini ardından diğerleri: korku, üzüntü, yalnızlık...

SİMAY & SELİN

Bu duyguların gücü umudu öldürmeye yeter mi?

SELİN

Siz hiç umudun sesini duydunuz mu?

Simay için yaklaşan ayak sesleri umudun sesiydi.

Simay'ın annesi:

-Kalp atışları yükseldi, geldiğini hissetti herhalde.

Simay:

-Kim geldi ki?

İçeriye en son giren adam:

-Kızım...

Bu gelen umutsa, umut insanın canını bu kadar yakmamalıydı. Umut muydu iplerden kurtaran, yoksa umut iplerin bizzat kendisi miydi?

SELİN

-“Bir yerde yaşam varsa orada umut da vardır.”*

Hislerinin boynuna ipi doladığın gün üzüntünü, nefretini, yalnızlığını nefessiz bırakır, öldürürsün sandın ama aslında sen o ipte umudunu yalnız bıraktın ve ipi sıkılaştırmaya devam ettin. Sana en çok acı verense umudunu yaşatmaya çalışmak oldu. Madem yaşatamıyorum dedin o zaman onu da nefessiz bırakırım. Öldürdüğünü sandığın nefretin gibi onu da astın. Sen onu da öldüremedin. İp sıkılaştıkça ümidin yara aldı sadece.

* Marcus Tullius Cicero

6 Issız bir yuva bile cennete dönüşebilirdi belki de, sıcak bir gülüşle ısıtılsaydı eğer.*

SİMAY

-Bunlar ne demek? Kimsin sen?

-Ben benim.

Kafamı ondan tarafa çevirdiğimde bu sefer gördüğüm görüntü netleşti. Yanılmamıştım kalbim bu sesi tanıyordu. Bu sesteki kalbimdeki acının sebebi.

-Sen öldüremediğim nefretimin sesisin.

-Ben senin kalbinde öldüremediğim nefretin değilim. Ben senin kafanda yarattığın hayal ürünü değilim. Bak bana. Ne görüyorsun? Kendini değil mi? Çünkü ben benim. Sen bu duyguları böyle öldüremezsin Simay. Bu duygulardan kurtulmak için onlarla birlikte kendini de öldürsen; bedenini nefessiz, cansız bıraksan da ruhun yer ile gök arasına sıkışır kalır.

Bazı gerçeklerle yüzleşmek canını acıtsa da hayatını ipten alacak.

-Ben yüzleşmeyi...

-Hayır denemedin. Sen nefretinle, korkularınla, üzüntülerinle yüzleşmeyi hiç denemedin. Hayallerin var senin. Bu hayalleri gerçekleştirmek için umuda ihtiyacın var. Bu yüzden umuduna zarar gelmesinden o kadar korkuyorsun ki... Bunun için kalbindeki nefretin sebebini bile öğrenmeden; kendine itiraf etmeden onu öldürmeye, yok etmeye çalıştın.

Nefretinin kime ve neden olduğunu kendine hiçbir zaman itiraf etmediğinden bu nefretin hesabını da kendine sordun. Böylece nefretinden korumaya çalıştığın umuduna en derin yaraları da sen açtın.

-Sus artık lütfen!..

-Ben sana umudun olarak sesleniyorum Simay. Şimdi beni susturursan hayatın boyunca sadece umudunun sessiz acı çılgınlıklarını duyarsın. Duyarsın ama hiçbir şey yapamazsın. Umudunu ipten almak senin elinde. Umudunu kurtarmak için nefretinle yüzleşmelisin. Nefretinin senin için yıkıcı sonuçları olacağından korkuyorsun. Bu yıkımın sende bir şeyleri eksilteceğinden korkuyorsun. Eksik kalmaktan korkuyorsun. Eksiklerini bulmak için bunu göze alamaz mısın?

-Yalnızlığa ne zaman merhaba dediğimi düşünüyorum da küçükken babamı bizden ayıran çok uzun yollar olduğuna inanırdım. Fakat insanları birbirinden ayıranların uzun yollar olmadığını da annemden öğrendim. Benim hiç yuvam olmadı. Ev dediğimiz dört duvar bedenlerimizi sıcak tutar, fakat benim içimi ısıtacak bir yuvam yoktu. Issız bir yuva bile cennete dönüşebilirdi belki de, sıcak bir gülüşle ısıtılsaydı eğer.* Babam gitti. Arkasında doldurulamayacak boşluklar bıraktı.

Ben umut tohumlarını gömdüm bu boşluklara. Annemin gözü önünde sararıp soldu umudum. Bir yudum sevgi vermedi. Gerçeğin olmadığı yerde hayallerime sarıldım ben de. Çiçeklerle dolu bir bahçe hayal ettim. Hayal kurmak çok güzel ama artık hayaller yetmiyor bana. Ben çiçeklerimi yaşatmak istiyorum. Hiçbir şeyim olmasa bile umudum var.

-Umudun olduğu yerde de yaşam...■

*Can Yücel

4 Aralık Madenciler Günü bahse varım insanlar tarafından çok bilinmeyen bir gündür. Fakat bu lüks yaşamların arkasındaki gizli kahramanlardır madenciler. Yerin altında birkaç kuruş için nefes bile alamadan çalışan bu insanların zar zor çıkarttıkları o madenleri sanki hiçbir şeymiş gibi, sadece bir mal olduğunu düşünerek almamız bence çok yanlış.

Dünyadaki birçok ülke gibi bizim ülkemiz de kapitalist rejim ile yol almaktadır. Güçlü kapitalist insanların servetlerine servet katmak için Türkiye’de ve birçok ikinci dünya ülkesinde kazı çalışması yapıp ülkeleri sömürüyorlar. Mesela ülkemiz madencileri doğuda ve birçok yerde maden çıkartmak için uğraşiyor fakat emeklerinin karşılıklarını tam olarak alamıyorlar. Eskiden insanlar bu konuda pek ses çıkarmıyorlardı ancak şimdi insanlar biraz da olsa ülkesini ve çevresini önemsiyor.

Burada Soma meselesi hakkında düşüncelerimi belirtmek isterim. Soma’da 301 madencimiz hayata göz yumdu. Bu olayın akabinde, Soma’ya giden biri, bir diğerini yumrukladı; oradakilerle saçma sapan konuştu. Üstüne bir de medya, suçu başkalarına atmaya çalıştı. Bu sermayeci dünyada yaşayan bir insan olarak artık dur demenin vakti geldiğini düşünüyorum. Ayrıca artık çekilen acılar ve verilen hasarların kapitalizmin ve sermayecilerin umurunda olmadığını düşünmeye başladım.

Hele hele yabancı şirketlerin kendi yer altı kaynaklarımızı teker teker kurutmasına bu ülkeyi yönetenler izin veriyorlar. Yabancıların bizi sömürmesinin onlara kâr sağladığını düşünürsek kimin zararlı çıktığı da apaçık ortaya çıkıyor.

Gelişmiş Avrupa ülkeleri gibi bizim de insanlarımızı eğitip bu sömürge esaretinden kurtulmamız ve bu sermayeci zihniyetin kökünü kurutmamız lazım.

Madenciler Günü kutlu olsun.

KAAN AYDINKAYA-9/A

Dünya Madenciler Günü

RÜYA*

Rüyamdan aldı beni sevdiğimin o eşsiz, keskin pençesi,
Geceler eşlik etti bana bu yolda ve acı dolu serçesi.
Yargısız infazım mı bekler beni uykumda?
Son günümde darağacım mı sevinir ruhumda?

Hançerini tebessümünün arkasına nasıl oldu da sakladın?
Seni sevmek isteyen bu kalbe ne ara oldu da sapladın?
Sevgimin nidasıyla uyandım ben her sabahtan akşama,
Kaybettiğim duygularımı gül demeti halinde koydular baş ucuma.

İçimde sürekli saklanmaya çalışan kaçak bir çocuk var ya,
Sevgi dolu bakışlarıyla, iz bırakır anılarımda.
İçimde esen bütün rüzgarları katil kıldın,
Dökülen tüm yapraklarımı öldürüp yarım bıraktın...

*A.S.

DEPREM

MERİÇ ÇELİKEL-9/C

ÖYKÜ

Bir gün her şeyden habersiz bilgisayarda çalışıyordum. Bir anda annemden gelen “Eyvah!” sesini duydum. Tabii çocuğum, deprem görmemişim. Hırsız var sanarak elime bir sopa aldım ve salona fırladım. Fakat kimse yoktu. Annem beni ve kız kardeşimi aldı, derhal apartmandan çıktık. Havada hafif bir aydınlık vardı ve ay turuncumsu bir renkteydi. Babam ise yanımızda değildi; Sakarya’daki yazlığı sattığımızdan eşyalarımızı toplamak için oraya gitmişti. Çıkmadan önce biraz havuza girmeye karar vermişti. Havuzun üstünde yapraklar biriktiği için su motorunu çalıştırmak için kazan dairesine girmiş. O da hemen havuzun yanında, üç metre derinlikteki bir çukur gibiydi.

Bir anda su, havuzdan babamın üstüne dökülmeye başlamış. Bu deprem demekmiş. Babam iri yarı, kaslı bir adam olduğu için kollarıyla kendini hemen çukurdan dışarı çıkarmış. Ama deprem o kadar şiddetliymiş ki, babam yürürken bir havuza düşüyor, bir yürüyormuş. Telefondan bize ulaşmaya çalışmış; ama, hatlar kesikmiş. Hemen arabasına atlayıp bizi görmek isteyen babamın yoldaki bir köprüde meydana gelen çökme tehlikesini atlatıp eve sağ salim varış hikâyesi depremin korkunç yüzünü bana hep hatırlatır.

Eve sıırıslıklam gelen babamla o gün sabaha kadar dışarıda durduk. Yazlığı satmıştık ama o gün evlerin hepsi yıkılmıştı. O gün hayatımda yaşadığım en değişik gündü. ■

Düşün- Yaz

Lise öğrencilerinin felsefenin temel sorunları hakkında düşünebilmelerini; okuma, anlama ve yorumlayabilme becerisi kazanmalarını, felsefi bir dille felsefe kavramlarını kullanarak yazı yazabilmelerini amaçlayan Düşün-Yaz bir felsefi deneme yazma yarışmasıdır. 11. sınıf öğrencilerimizden Arda Erkan ve Esila Burç, 2019 Düşün-Yaz Felsefi Yazma Yarışması'na yazdıkları denemelerle katıldılar. Bu denemeleri bizimle paylaşan felsefe öğretmenimiz Nurşah Yılmaz'a ve öğrencilerimize teşekkür ediyoruz.

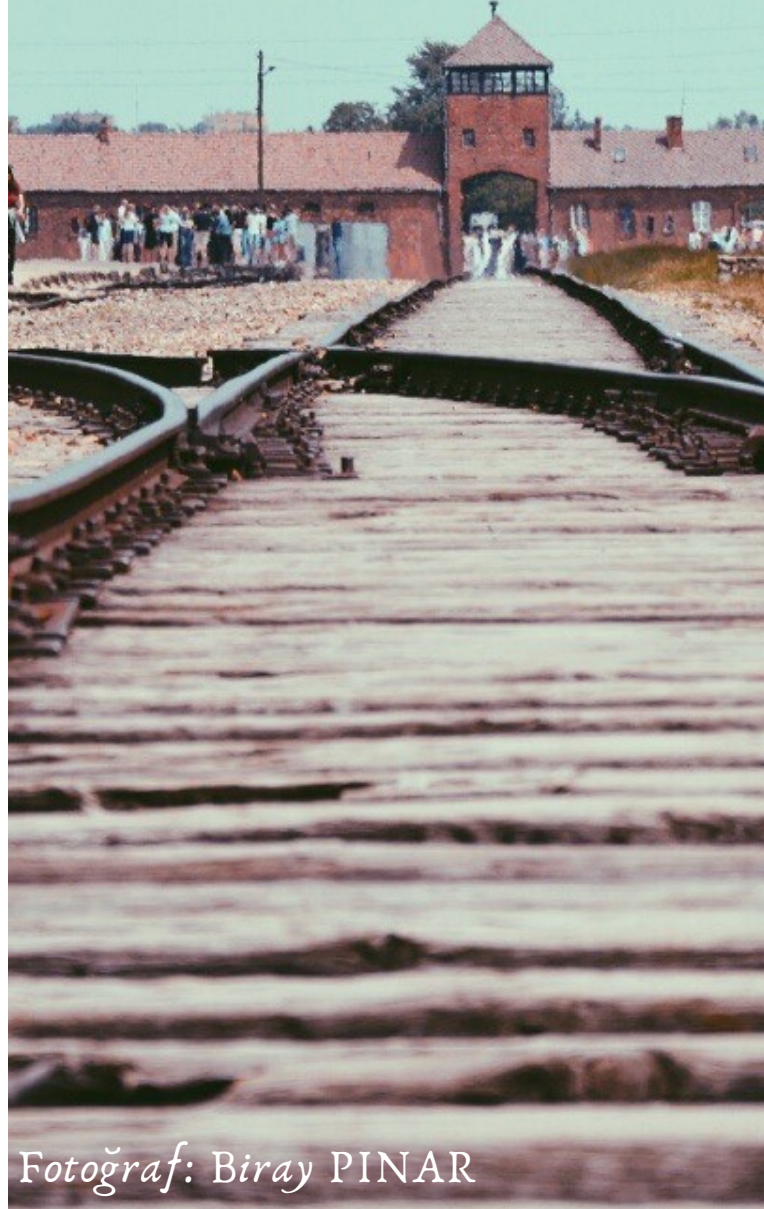
*”Bitip giden bir aşk öylesine zengin bir felsefi sınavdır ki,
bir berberi Sokrates’in dengi yapar.”*
- Cioran

Cidden mutlu olduğunuz bir an oldu mu? Bu anda hiçbir şey aklınıza gelmez ve sanki hayatınızda bir daha hiçbir problem olmayacakmış gibi hissedersiniz. Aslında bu doğrudur da ama bir de kriteri vardır: mutluluğu sürdürebilmek. Eğer gerçekten bu mutluluk hayatınızda kalıcı bir şey olursa hiçbir probleminiz kalmayacaktır. Mutluluğu anlayabilmek ise çok ayrı bir durumdur ve bazı aşamalardan geçmek gerekir.

1- *Etkinlik mi Duygu mu: Mutluluk*

Mutluluk ile ilgili tarih boyunca gerçekten de birçok tanım yapılmıştır ancak hiçbir uzlaşıya varıldığı net olarak söylenemez çünkü nasıl insan düşünceleri ve düşünce yapıları değişiyorsa, mutluluğun sebepleri de bu şekilde değişkenlik gösteriyor. Aslında mutluluğun ne olduğuna dair bir ortak kanımız dahi yok. Aristoteles, Etik adlı eserinde mutluluğu bir duygu değil etkinlik olarak tanımlamıştır ayrıca kriterlerini de dış etkenler olarak yani sağlık, varlık ve güzellik olarak nitelendirmiştir. Stoacılar ise bu kriterlere karşı çıkmış ve erdemli olan insanın mutlu da olacağını belirtmişlerdir. Dış etkenler de mutlu olmamızı sağlayan bir durum olsa da mutluluk aslında mutlu olabilmek yetisinden gelir. Eğer bir insanın yüreğinde mutluluk kök salmamış ise dünyanın en iyi olayı bile olsa, o insan mutlu olamaz. Bu noktada erdem de en önemli etkenlerden biri olduğu açıktır. Çünkü erdemli insan işte bu mutluluğun kök saldığı iyi yüreklerde yetişebilecek bir duygu, bir yetidir. Ancak Rousseau'nun da dediği gibi mutlu olmak gerçekten tanrısal bir durum gibi görünüyor. Öyle bir ruh hali içerisine giriyoruz ki bütün kötülükler yanımızdan gidiyor, çevremizdekiler de bu bulaşıcı duruma kapılarak durum oluyor ve bu durumun kaynağının kendiniz olduğunu bilmek bile çok özel bir durum gibi gözüküyor.

*Mutluluk bizde olmadığı halde,
başkalarına verebileceğimiz tek
şeydir.
-Albert Schweitzer*

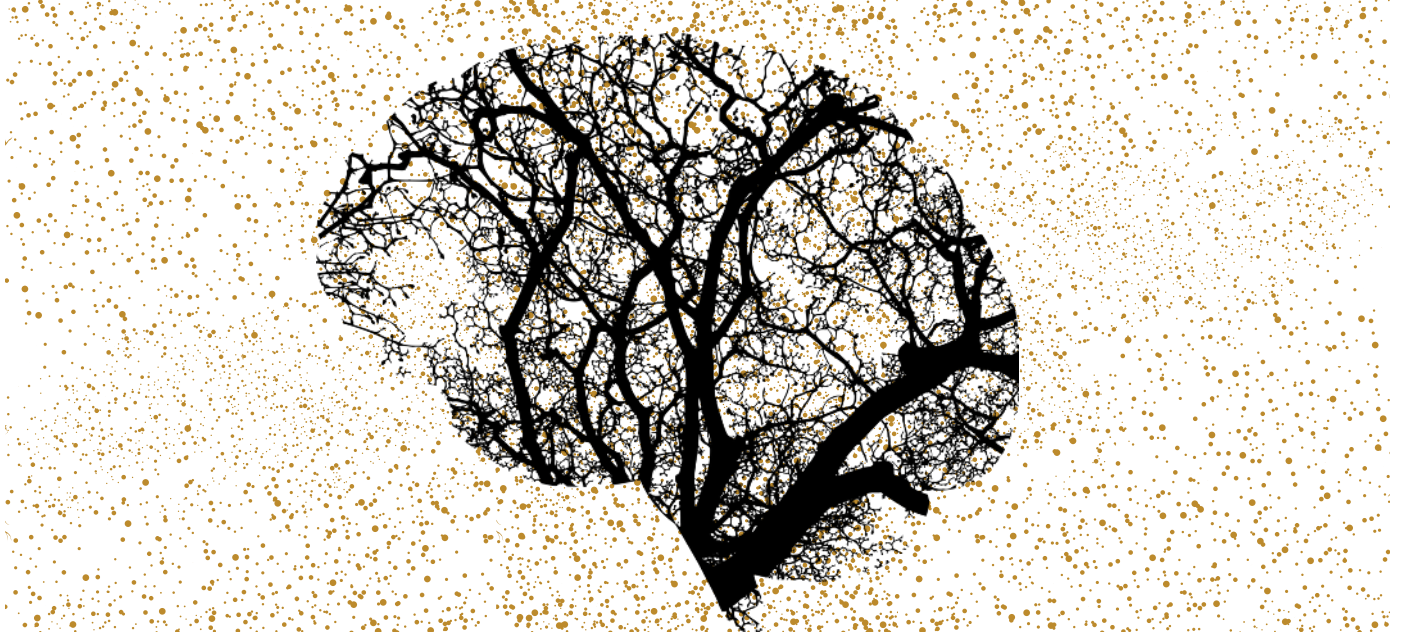
Fotoğraf: Biray PINAR

2- Değişime Tabi Olan Dünya ve Dünyaya Tabi İnsan

*Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir.
-Herakleitos*

Her genellemenin makro ve mikro dünyaya uyarlamasının olduğu düşünülürse mikro dünyada gerçekten de sabit kalan hiçbir şey yoktur. Her an her şey bir devinim içerisinde ve atom altı parçacıklar bu devinimin kaynağıdır. Makro dünyada da durum aynıdır. Aklımızın alamayacağı büyüklükteki cisimler, gezegenler her saniye hareket halindedir. Ayrıca devinim halinde olan bir başka şey de vardır ki o da insan ruhudur. İnsan ruhu her türlü iç ve dış etken ile büyük bir devinim içerisinde. Ruhun hareketinin en büyük kaynağı ise mutlu olma durumumuzdur.

Mutluluk halinin kalıcı olmasının yanlış anlaşılması durumu, aslında en tehlikelidir. Bu kalıcılığı sağlama yolunda gerçekten emek gösterenler, hayatını iyi standartlara kavuşturmaya çalışanlar ve çevresindekileri de kendiyile birlikte mutlu etmeye çalışanlar için bir sıkıntı yok fakat bazı insanlar vardır ki onu mutlu eden tek duruma bağlı kalır ve onu sürdürmek ister. Ancak insanın ruhu da açgözlüdür; yeni bir soluk arayan, yeni dünyalara yelken açmak isteyen bir ruhu tek bir duruma bağlı kalarak mutlu etmeye çalışmak yine bir hayalden başka bir şey olamayacaktır.. Sürekli bir açgözlülük durumuyla hareket eden insan bu yüzden asla mutlu olmaz. Ruhun açlığını da dindirmek imkânsız olduğundan, sevdiğimiz

Mutluluk hem fiziksel olarak hem de ruhsal olarak bedenimizi yıpratıcı bir durumdur. Çünkü bedenimiz anlık değişimlere hazırlıklı olmadığı için her hareket ona zarar verir. Ruhumuz için de durum aynıdır. Hızlı bir değişim ile dünya bize toz pembe görünmeye başlar ama mutluluk hali bitince bu duyguyu bir daha isteriz ve mutluluğa sapkın bir bağlılık durumu başlar. İşte biz de bu bağlılığı ve ruhumuzun devinimini bir dinginliğe çevirmeye çalıştığımız yolda kendimizi harcarız ve pek azımız başarılı olarak bu dünyadan ayrılır.

3- Açgözlülük Mutluluğu Engeller

*Her konuda tedbirli olmalıyız, ancak; severken tedbirli olmak gerçek mutluluk için en zararlısıdır.
-Bertrand Russell*

ve elde ettiğimizde mutlu olacağımızı düşündüğümüz bir şeyi elde ettiğimizde ya da üzerinden bir süre geçtiğinde göreceğiz ki o cismi yahut duyguyu artık sevmiyor durumdayız. Ayrıca her şeyi uçlarda yaşamayı seven insanlar bazen çok açgözlü olurken bazen de o kadar tok oluyor ki artık hayattan bir isteği kalmıyor veya çok şüphelilik ederek onu mutlu eden şeyin sonrasında onu üzeceğini düşünerek bu durumu ya da cismi sevmemeyi tercih ediyor. İşte bu tam da Bertrand Russell'in bahsettiği durum. Tedbirli olmak her durumda iyi değildir. Sevgi ya da mutluluk gibi "etkinlikler" için bazen sadece akışına bırakmak gerekir. Göreceğiz ki akışına bıraktığımızda mutlu olacağız.

4- Tasarılar, Hayaller ve Gerçekler

Mutluluğu; isteklerimi tatmin etmek yerine, onları sınırlayarak buldum.

-J. S. Mill

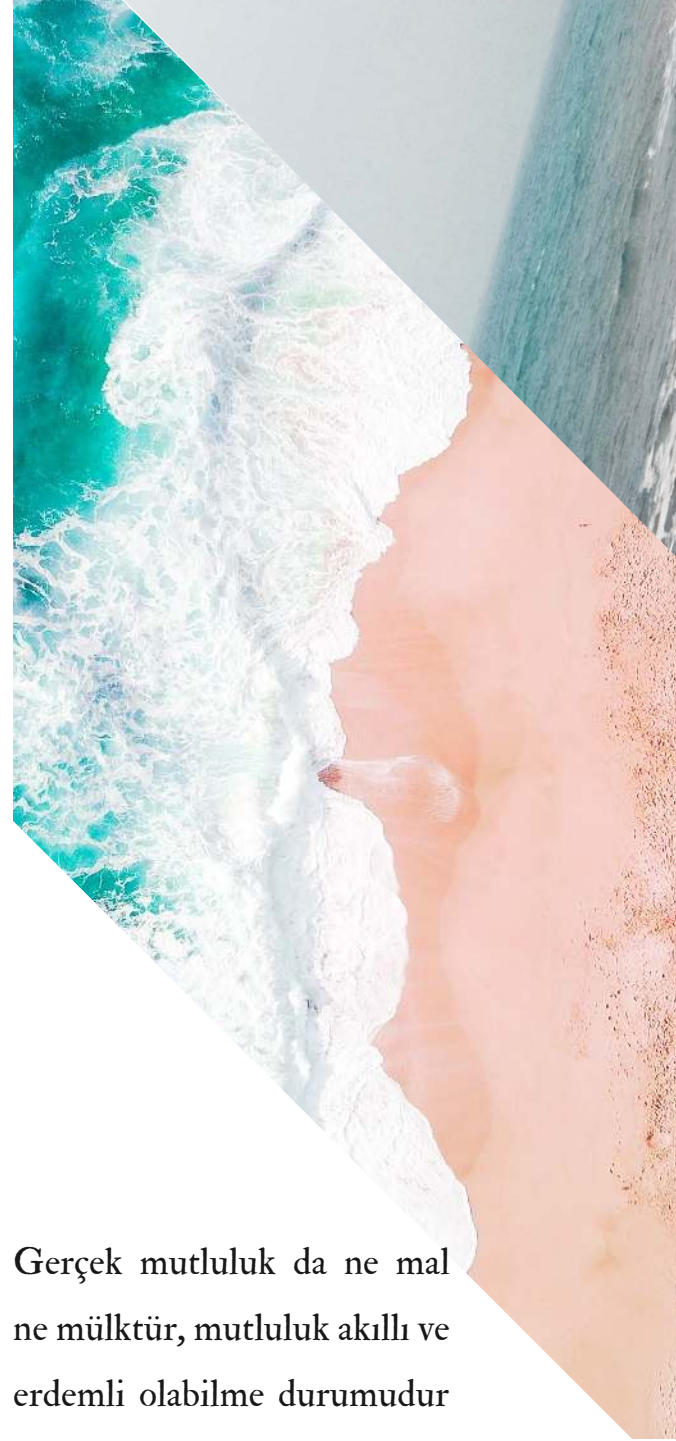
Güzel günler bizi bekliyor fakat tasarılarımız bizim bu güzel günlerimizi ve mutluluğumuzu sınırlıyor. İnsanın, geleceğini düşünen ve gelecek hakkında planlar yapan bir varlık olarak amacı bu tasarılarına ulaşmak olmuştur. Bu amaç uğruna pek çok şeyden vazgeçen insan sonunda tasarılarını elde etmek istiyor fakat tasarılar bir süre sonra hayaller oluyor çünkü tasarıların gerçekleşebileceğine dair umutlar yok oluyor, hayallerimiz de aklımızda yer ediyor fakat adı üstünde, "hayal" ; gerçek olabilmesinin düşük olduğunu bilerek yaşıyoruz. Sonrasında bir bakıyoruz ki gerçekler dünyasına geri dönmüş , bazı hayallerimizden de vazgeçerek başka hayallere yönelmişiz yahut hayal kurmayı kesmişiz.

5- Sonunda Mutluluk!

Mutluluk, her şeyin muazzam bir garip rüya olduğunu fark etmeye bağlıdır.

-Stephen King

Aslında mutlu olmanın formülü tam da Stephen King'in söylediği gibidir: Her şeyin bir rüya olduğunu fark edip bu rüyayı istediğimiz şekilde yönlendirebilmemiz ve isteklerimizi en aza indirebilmek, kendimizi tatmin edebilmek ve buna bağlı olarak mutlu olabilmek için en az şeye ihtiyaç duymamız mutluluğun tek formülüdür.

Gerçek mutluluk da ne mal ne mülktür, mutluluk akıllı ve erdemli olabilme durumudur (Aristoteles) ve erdemli olan her insan mutlu da olacaktır. Akılla, erdemle ve mutlulukla kalın! ■

BİLGİ SPEKTRUMU

“Ayrıca zihin ne kadar çok şey bilirse, gerek kendi güçlerini gerekse doğanın düzenini o kadar iyi anlar. Kendi güçlerini daha iyi anladıkça da, kendini daha rahat yönlendirebilir ve kendine kılavuzluk edecek kuralları koyabilir. Doğanın düzenini daha iyi anladıkça da, kendini boş işlerden daha rahat alıkoyabilir”

Benedictus de Spinoza

İnsan doğası gereği varoluşundan itibaren bilgiye aç bir varlık olmuştur. Peki, insanın dur durak bilmeden bilgiye duyduğu bu aşkın kaynağı nedir? Neden insan hep daha fazlasını ister? Hepimiz bir kez olsun oturup bu dünyada ne kadar yol kat ettiğimizi, nerelere geldiğimizi sorgulamışızdır. Eğer yeteri kadar evreni, kendimizi, düşüncelerimizi ve hayatı anlamak üzerine ciddi bir biçimde düşündüysek, attığımız bu adımların tek ve gerçek sorumlusunun biz olduğumuz bilincine de erişiriz. İnsanın ruhunu huzura kavuşturması için kendine ne iyi geliyorsa yapması gibi zihin de ne kadar çok şey bilirse hayatı, doğayı ve olayları kavrama kabiliyetini o kadar geliştirir. Peki, zihin ne kadar çok şey bilebilir? İşte burada insanın öğrenme ve bilme merakı karşımıza çıkıyor.

"İnsan zihni koca bir kara deliğe benzer, içine uçsuz bucaksız şeyi sığdırabilir ve bu bilgiler zihnin en tenha kuyularında bir gün kullanılmak üzere saklanır."

İnsanın bilme isteğinin iki sebebi olabilir: Birincisi, ne zaman insan bildiklerinin onu geliştirdiğini hissederse o zaman bu tüm kalbiyle bağlandığı dayanağının onu daha nerelere götüreceğinin merakıyla kendini iyileştirme ve mükemmelleştirme yoluna emin adımlarla yürür. İkincisi ise, insan kötü bilgiyi öğrendiğinde domino taşı etkisiyle getirebileceği devami niteliğinde olan kötülüklerden sakınmak amacıyla; yani, hayatta kalma içgüdüleriyle daha fazla bilmeyi arzu eder. Örneğin; bir akademisyen, yeni bilgiler öğrenme ve öğretme konusuna kendini o kadar adanmış ki bildiği kadar kendini mutlu hisseder; fakat, vahşi doğada konar-göçer bir hayat süren bir insan, karşımıza hayatta kalabilmek için deneyimlerinden birçok yeni şey öğrenmek zorunda olduğu için sürekli olarak bu bilgileri edinmeye kendi varlığı için devam eder. Bu iki bilme hevesinin ortak noktası, insanın kendi kendini eğitmesinden geçer. Çünkü öz bilincine ulaşan insan, kendine bakmak üzere çok farklı bir pencere aralar. İnsan kendinin öğretmenidir, Yaşanmışlıklar bir insanın temelini oluşturur. Bu öz bilince erişen insanın önünde hiçbir bilgi dik du-

ramaz; çünkü, zihin ne kadar çok bilmek isterse bilgi, o kadar boyun eğer. İnsanın bildikçe ulaştığı hem zihinsel hem de ruhsal güçlülük kişinin kendini keşfetmesini ve yönlendirmesini sağlar. Örneğin; bazısı, resim üzerine edindiği bilgi birikimini kullandıkça hem yeni şeyler keşfeder hem de kendini iyileştirdiği şeyin onu güçlü ve öz güvenli kıldığını hisseder.

Öz güvenli olan ve kendi ayakları üzerinde güçlü bir şekilde durabileceğinin farkına varan insan aydınlığa erişmiştir. Çünkü insanın kendi kararıyla ulaştığı ergin olma durumu, hem kendisini yönlendirmesini hem de kendi kılavuzluğunu yapabilecek bir birey olmasını sağlar. O, başkasının kılavuzluğuna ihtiyaç duyan ergin olmayan bir birey değildir; kendini ve sınırlarını her geçen gün daha da fazla tanıyan bir varlıktır.

İNSAN

ZİHNİ

KARA DELİK

Kendini keşfeden insan çevresine ve doğaya yönelir. Çünkü, evreni anlamanın yolu kendini tanımaktan geçer. Kendimize bile yabancı olduğumuz bu evrende, kendimize en yakın olan yani benliğimizi tanımadan diğer yabancılara nasıl yönelebiliriz? Yani, hayatı anlamanın ikinci aşaması doğayı anlayabilmektir. Doğayı ise, onu izleyerek ve dinleyerek anlayabiliriz. Doğa bizden bildiklerimizi pratik olarak uygulamamızı ister. Bir insan kolayca edindiği bilgilere dayanarak bir uçağın esin kaynağının kuş olduğunu anlayabilir.

Aslında, edinebileceğimiz bilgilerin kaynağı doğadır ve doğayı anlayabilme bilincine erişen bir insan, tüm sırların ve bilgilerin orada saklı olduğunu bildiği için gereksiz ve yapay çevreden kendini uzak tutabilir. O zaman diyebiliriz ki, zihin varlığını ve gücünü ancak bildikleri ile artırabilir ve bu bilgilerin aslında gözünün önünde, doğanın içinde saklı olduğunun farkına vardığı zaman ise hem kendini bir ergin olmama durumundan çekip sıyrarak kendine hükmedebilir hem de doğanın kendini tanıma

keşfetme durumunda öncül kılavuz olduğunu anlar. Ve bu görüşleri, Benedictus de Spinoza'nın şu sözleriyle destekleyebiliriz: "Ayrıca zihin ne kadar çok şey bilirse, gerek kendi güçlerini gerekse doğanın düzenini o kadar iyi anlar. Kendi güçlerini daha iyi anladıkça da, kendini daha rahat yönlendirebilir ve kendine kılavuzluk edecek kuralları koyabilir. Doğanın düzenini daha iyi anladıkça da, kendini boş işlerden daha rahat alıkoyabilir."

İnsan zihni koca bir kara deliğe benzer, içine uçsuz bucaksız şeyi sığdırabilir ve bu bilgiler zihnin en tenha kuyularında bir gün kullanılmak üzere saklanır. Ve karşı konulamaz bir güce sahip olduğunu fark eden bu kara delik, aslında kendini bile içine alabilecek güce erişmiştir. Çünkü o, artık kendisinin kılavuzu ve rakibidir. Bu nedenle onunla boy ölçüşebilecek bir diğer güç olan evren ve doğayı daha iyi anlayabilecek bir kapasiteye sahip olmuştur. ■

8			1				3	
	9		8					
	3	5						7
2		9		6				8
			2		5			
1				3		4		2
5						2	9	
					9		7	
	1				8			3

Sudokunun çözümünü ilk gönderen kişiye kitap hediye ediyoruz. Bunun için yapmanız gereken çözdüğünüz sudokunun fotoğrafını tedebiyat@tedizmir.k12.tr adresine göndermeniz. İlk gönderen siz olmak için acele edin! (Çözümü olmadan gönderilen elektronik mektuplar dikkate alınmayacaktır.)

GEÇEN SAYININ SUDOKU ÇÖZÜMÜ

2	3	9	6	5	1	7	4	8
8	7	1	4	2	3	6	5	9
4	6	5	8	7	9	3	1	2
3	2	8	7	6	5	1	9	4
6	1	7	9	8	4	5	2	3
9	5	4	1	3	2	8	6	7
1	8	2	5	9	7	4	3	6
7	4	3	2	1	6	9	8	5
5	9	6	3	4	8	2	7	1

GEÇEN AYIN KAZANANI:

KARDELEN ÖZKAN